

Täysistunto

Torstai 21.2.2019 klo 16.01—22.46

2.1. Suullinen kysymys markkinoiden asemasta poliittisessa päätöksenteossa (Riitta Mäkinen sd)

Suullinen kysymys SKT 265/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Paula Risikko: Aloitetaan sosiaalidemokraattisesta eduskuntaryhmästä, siellä kysymyksen esittää edustaja Mäkinen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.02 **Riitta Mäkinen sd:** Arvoisa puhemies! Sipilän hallituksen toimintaa on ohjannut markkinat ensin -ajattelu. Sen keskeisenä arkkitehtina on toiminut muun muassa ministeri Berner, joka nyt on palaamassa liike-elämään.

Hallituksen politiikassa ihmiset on jätetty sivuosaan ja heidät on asetettu eriarvoiseen asemaan. Tämä on lyönyt kipeimmin kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin suomalaisiin. Yksi räikeimmistä esimerkeistä on ministeri Bernerin taksiuudistus, joka on tuonut hätää ja turvattomuutta erityisesti muistisairaiden ja vammaisten sekä heidän läheistensä elämään.

SDP:n linja on toinen. Me haluamme asettaa ihmiset aina markkinoiden edelle. Kysyn ministeri Berneriltä: oletteko yhä kaiken jo nähdyn ja koetun jälkeen sitä mieltä, että markkinat voidaan asettaa ihmisten edelle poliittisessa päätöksenteossa?

16.03 **Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En ole koskaan ollut sitä mieltä, että ihmiset voidaan asettaa markkinoiden edelle. [Välihuutoja] Olen ollut sitä mieltä, että me tarvitsemme myös markkinoita tuottamaan palveluita, ja kun markkinat tuottavat palveluita, on äärimmäisen tärkeätä, että ne tuottavat niitä tasapuolisesti siten, että markkinat myöskin luovat asiakkaille, käyttäjille, kuluttajille, kansalaisille parhaat mahdolliset hinnat ja parhaan mahdollisen palvelun, ja yleisesti kilpailulla on mahdollisuus juuri tuottaa näitä edellytyksiä.

Mutta on myöskin totta, että markkinat tarvitsevat usein ohjausta. Liikennepalvelumarkkinoissa on luovuttu perinteisestä markkinaohjauksesta tietyiltä osin mutta sisällytetty huomattavasti voimakkaampi markkinaohjaus, joka edellyttää avoimien tietorajapintojen käyttöä, joka on erittäin vaativa toimenpide markkinoille.

Puhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 163/2018 vp

16.04 **Riitta Mäkinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Markkinoiden ja politiikan välinen epäterve yhteys on nyt jälleen esillä, kun ministeri Bernerin aikomus siirtää ulkomaalaisen suurpankin palvelukseen on tullut julki. [Kokoomuksen ryhmästä: Luottamustehtävään!] Kuluvalle kaudella politiikan pyöröovi onkin käynyt vinhasti. Ilmiöön liittyy monia ongelmia ja kysymyksiä, ja avoimia kysymyksiä, aivan kuten me kaikki tiedämme.

Ministeri Sipilä, teillä on ollut tieto ministerinne suunnitelmista jo pidemmän aikaa ja olette julkisesti ne hyväksyneet. Ettekö ole nähnyt ristiriitaa tai minkäänlaista ongelmaa siinä, että hallituksenne ministeri nimitetään ulkomaalaisen yhtiön hallitukseen ja johtoon ennen eduskuntavaaleja ja vielä virkakauden kestäessä? Oletteko sitä mieltä, että ministerille ei synny sidonnaisuutta yhtiöön jo nimityksen johdosta?

16.05 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin sain tietää tästä samanaikaisesti kuin ministeri Bernerkin, silloin kun yhtiö tiedotti siitä julkisesti. Näin pörssi-yhtiöt toimivat. [Välihuutoja]

Meistä kansanedustajista ja ministerinäkin toimivista kansanedustajista aika moni on virkavapaalla jostakin muusta tehtävästä silloin, kun lähtee tänne.

Tässä ei ole kysymys täyspäiväisestä tehtävästä vaan ehdolla olosta ulkomaalaisen yrityksen hallituksen jäseneksi. Samaan aikaan olemme varmistaneet ja sopineet ja ministeri on alusta pitäen tehnyt selväksi, että hän ei ole samaan aikaan hallituksen jäsenenä ja ministerinä. Sen on tuo kyseinen yhtiö myöskin selventänyt tänä päivänä tiedotteellaan.

Olemme keskustelleet oikeuskanslerin kanssa, ja myöskään hän ei näe mitään estettä siinä, että on ehdolla, [Puhemies koputtaa] mutta siinä saattaa tulla esteitä, jos ottaa tehtävän yhtäaikaaisesti ministerin tehtävän kanssa vastaan.